

بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر رابطه بین دارایی‌های نامشهود و حق‌الزحمه حسابرسان در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

قدرت‌اله برزگر^۱، بهداد غلامحسین‌زاده^{۲*}،
سکینه یعقوبی‌چناری^۳

چکیده

امروزه ساختار مالکیت، یکی از عناصر اثرگذار در انتخاب روش‌های خلق ارزش برای شرکت‌ها محسوب می‌شود و از مهم‌ترین محرک‌های افزایش ارزش در شرکت‌ها می‌توان به دارایی‌های نامشهود اشاره کرد. از آنجا که حسابرسان دارایی‌های نامشهود در مقایسه با دارایی‌های مشهود با پیچیدگی‌هایی همراه است، در این تحقیق به بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر رابطه بین دارایی‌های نامشهود و حق‌الزحمه حسابرسان در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌پردازیم. در این راستا با روش حذف سیستماتیک، تعداد ۱۲۱ شرکت را برای دوره زمانی ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ انتخاب گردید و به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها، از روش رگرسیون داده‌های ترکیبی استفاده شد. نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد حسابرسان به دلیل وجود خطرات بالقوه در بررسی دارایی‌های نامشهود، حق‌الزحمه بالاتری را به شرکت‌ها تحمیل می‌کنند و نسبت بالای ارزش دفتری به بازار حقوق صاحبان سهام موجب می‌شود تا حسابرسان در بررسی دارایی‌های نامشهود با خطر ارزش‌گذاری بیش از واقع دارایی‌ها مواجه شوند که این موضوع نیز موجب افزایش عملیات و حق‌الزحمه حسابرسان می‌گردد. همچنین با بررسی اثر تعدیلی مالکیت نهادی و مالکیت شرکتی به عنوان دو معیار ساختار مالکیت بر رابطه بین دارایی‌های نامشهود و حق‌الزحمه حسابرسان، انتظار می‌رود مالکیت سهام توسط سرمایه‌گذاران نهادی و شرکتی، موجب افزایش آگاهی و نظارت آنها در این شرکت‌ها شده و در نتیجه مشکلات نمایندگی و حق‌الزحمه حسابرسان کاهش یابد.

واژگان کلیدی: مالکیت نهادی، مالکیت شرکتی، دارایی‌های نامشهود، حق‌الزحمه حسابرسان

۱- استادیار حسابداری، دانشگاه مازندران

۲- کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه شمال (مسئول مکاتبات) Behdadghz@gmail.com

۳- کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه شمال